

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок 7/14,
приміщення 182, к. 83

Вих. 297/2026 від 10.09.2026 року

**Голові Національного агентства
кваліфікацій**

Юрію БАЛАНЮКУ

**щодо зауважень та пропозицій до
проєкту оновленого Класифікатора
професій щодо класифікації професії
«Фармацевт»**

Україна, 03035, Київ, Солом'янська 1
k.lutz@nqa.gov.ua

Шановний Юрію Вікторовичу!

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі – АФУ), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України, Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками та у Експертно-апеляційній раді з питань ліцензування при Державній регуляторній службі України, засвідчує свою повагу та надає **зауваження та пропозиції до проєкту оновленого Класифікатора професій**, обговорення якого продовжено до 30 вересня 2026 року, **щодо класифікації професії «Фармацевт»**.

Ознайомившись із проєктом оновленого Класифікатора професій, підготовленого Національним агентством кваліфікацій за результатами порівняння з Міжнародною стандартною класифікацією занять (International Standard Classification of Occupations, ISCO), вважаємо за необхідне звернути увагу на принципові питання щодо методології адаптації міжнародної класифікації та класифікації професій фармацевтичної сфери.

АФУ підтримує необхідність модернізації Класифікатора професій та його гармонізації з міжнародними підходами. Водночас така гармонізація, на нашу думку, не повинна зводитися до механічного перекладу назв та описів професій.

ISCO є міжнародною стандартною класифікацією занять, сформованою у відповідному мовному, інституційному та професійному контексті. Тому її адаптація до національної системи має передбачати не лише мовний переклад, а й змістову, термінологічну, професійну та нормативну адаптацію. Переклад міжнародної професійної термінології доцільно здійснювати із залученням професійних перекладачів і мовознавців у взаємодії з галузевими експертами, з урахуванням змісту відповідних термінів в ISCO, української професійної термінології, законодавства, системи кваліфікацій, освітніх і професійних стандартів, а також фактичного змісту професійної діяльності. Особливо важливо не допустити ситуації, коли формально коректний переклад або технічне перенесення класифікаційної позиції призводить до зміни чи спотворення її професійного змісту.

Це має особливе значення для сфери охорони здоров'я, оскільки класифікація професій безпосередньо пов'язана з кадровою політикою, плануванням та прогнозуванням людських ресурсів, професійною освітою, розробленням професійних стандартів, системою кваліфікацій та міжнародним порівнянням кадрового потенціалу.

Щодо класифікації професії «Фармацевт»

У проєкті професія «Фармацевт» має код **2262**, що відповідає коду **ISCO-08 2262 Pharmacists**, однак водночас віднесена до сфери «**Хімічна промисловість**». Водночас у структурі ISCO-08 код 2262 Pharmacists належить до професій сфери охорони здоров'я:

2 Professionals → 22 Health Professionals → 226 Other Health Professionals → 2262 Pharmacists.

Таким чином, використання коду ISCO-08 2262 для професії «Фармацевт» одночасно з її віднесенням у національному Класифікаторі до «Хімічної промисловості» створює методологічне питання, яке, на нашу думку, потребує додаткового обґрунтування та перегляду.

Принципово важливо врахувати сучасну трансформацію ролі фармацевта у системі охорони здоров'я. Фармацевтична професія розвивається у напрямі пацієнтоорієнтованої фармацевтичної практики, у межах якої фармацевт є професійним працівником сфери охорони здоров'я, безпосередньо залученим до забезпечення здоров'я населення та безпеки фармакотерапії.

До сучасних професійних функцій фармацевта належать відпуск лікарських засобів, фармацевтичне консультування та фармацевтична опіка, сприяння раціональному застосуванню лікарських засобів, участь у забезпеченні безпеки фармакотерапії та програмах реімбурсації, взаємодія з іншими працівниками охорони здоров'я, а також участь у заходах громадського здоров'я. Таким чином, значна частина професійної діяльності фармацевта безпосередньо спрямована на забезпечення здоров'я населення, надання фармацевтичної допомоги та безпечне застосування лікарських засобів, а не на виробництво хімічної продукції.

При визначенні класифікаційної належності заняття визначальними мають бути **зміст професійної діяльності, функції, завдання та необхідні компетентності**, а не галузь економічної діяльності роботодавця. Такий підхід відповідає і міжнародному розумінню фармацевтичної професії. International Pharmaceutical Federation (FIP) розглядає фармацевтів як healthcare professionals та акцентує їхню роль у забезпеченні доступності, якості та безпечного використання лікарських засобів, а також у зміцненні систем охорони здоров'я.

Щодо внутрішньої узгодженості класифікації фармацевтичних професій

Потребує додаткової уваги і внутрішня структура проєкту. До сфери «**Хімічна промисловість**» віднесено «Фармацевт», «Фармацевт клінічний», «Фармацевт промисловий», «Фармацевт-аналітик», «Фармацевт-косметолог», «Фармацевт-токсиколог», «Фармацевт-інтерн» та «Асистент фармацевта». Водночас «Завідувач аптеки (аптечного закладу)» та «Помічник фармацевта» віднесені до сфери «**Охорона здоров'я та медицина**». Така конструкція потребує додаткового методологічного обґрунтування, оскільки може створювати внутрішню невідповідність у професійній вертикалі, за якої професія фармацевта та пов'язані з нею професійні позиції класифікуються за різними сферами.

Окремо необхідно чітко розмежувати **класифікацію професії (заняття) та галузь економічної діяльності роботодавця**. Фармацевт може здійснювати професійну діяльність в аптеці, закладі охорони здоров'я, фармацевтичному підприємстві, лабораторії, науковій чи освітній установі. При цьому сам факт роботи у суб'єкта господарювання, віднесеного до певної галузі економічної діяльності, не повинен автоматично визначати класифікаційну належність професії.

Збереження запропонованого підходу може мати практичні наслідки для статистичного обліку зайнятості у сфері охорони здоров'я, кадрового планування та

прогнозування потреби у фармацевтичних кадрах, освітньої політики, розроблення професійних стандартів, розвитку системи кваліфікацій та міжнародного порівняння кадрових ресурсів охорони здоров'я. Особливо важливо не допустити структурного та змістовного розриву між Класифікатором професій, освітніми та професійними стандартами, нормативним регулюванням фармацевтичної діяльності та фактичним змістом сучасної фармацевтичної практики.

У зв'язку з викладеним пропонуємо:

1. **Переглянути віднесення професії «Фармацевт» (код ISCO-08 2262) до сфери «Хімічна промисловість» та віднести її до сфери «Охорона здоров'я та медицина» з урахуванням її професійного змісту та місця у структурі ISCO-08.**
2. **Провести методологічну перевірку відповідності класифікації професії «Фармацевт» структурі ISCO-08, зокрема коду 2262 Pharmacists, та надати обґрунтування критерію, за яким професію, що в ISCO-08 належить до категорії Health Professionals, запропоновано віднести до сфери «Хімічна промисловість».**
3. **Переглянути класифікацію інших професійних позицій фармацевтичної сфери, зокрема «Фармацевт клінічний», «Фармацевт-аналітик», «Фармацевт-токсиколог», «Фармацевт-косметолог», «Фармацевт-інтерн», «Асистент фармацевта», з метою забезпечення внутрішньої логічної та методологічної узгодженості їх класифікації.**
4. **Чітко розмежувати класифікацію професії (заняття) та галузь економічної діяльності роботодавця, не допускаючи автоматичного визначення класифікаційної належності професії виключно за видом економічної діяльності суб'єкта, у якого працює відповідний фахівець.**
5. **Залучити до доопрацювання відповідного розділу Класифікатора представників професійної фармацевтичної спільноти, закладів вищої фармацевтичної освіти, наукових установ та експертів у сфері охорони здоров'я, які мають відповідну фахову компетентність.**
6. **Забезпечити професійну та мовну експертизу української термінології, що використовується при адаптації ISCO, із залученням професійних перекладачів, мовознавців та галузевих експертів.**
7. **До затвердження оновленого Класифікатора провести галузеву експертизу професій сфери охорони здоров'я щодо відповідності назв, кодів, функціонального змісту, необхідних компетентностей, кваліфікаційних характеристик та місця відповідних професій у системі охорони здоров'я.**

Вважаємо, що врахування зазначених пропозицій дозволить забезпечити не лише формальну відповідність оновленого Класифікатора міжнародній класифікації ISCO-08, а й його змістову, професійну та нормативну узгодженість із сучасною системою охорони здоров'я України та розвитком фармацевтичної професії.

**З повагою,
Голова Організації,
Голова правління Організації**

Анастасія РИЖУК